

Byraadene selv maatte vælge deres Formænd, og da man nu ude i Landkommunerne i lang Tid har befundet sig vel ved selv at vælge Formanden, er det min Overbevisning, at ogsaa i Byerne er den kommunale Udvikling naaet til det Standpunkt, at man kan overlade til Byraadene selv at vælge deres Formænd. Jeg anbefaler derfor Lovforslaget til velvillig Behandling i dette høje Ting.

Neersø: I en Sag som den foreliggende forekommer det mig, at man skal indtage det praktiske Standpunkt at stille sig selv det Spørgsmaal: Mener man, at den Ordning, som har fundet Sted til Dato, i det store og hele har virket godt, eller mener man, at den har aabenbart visse alvorlige Svagheder, og mener man i det sidste Tilfælde, at den foreslaaede Nyordning i det store og hele vil betinge et betydeligt og værdifuldt Fremskridt — og saa tage sit Standpunkt derefter?

De Hverv, der paahvile de nuværende Borgmestre i Byerne, ere i det væsentligste for det første at udføre Byraadets Beslutninger, altsaa sørge for, at Skrivelserne blive affattede i Overensstemmelse med detagne Beslutninger, og at i det hele alting gaar efter Byraadets Mening og Villie, for det andet at lede Byraadets Forhandlinger, for det tredje at indgive Indberetning til Indenrigsministeren i det Tilfælde, at et Byraad efter Borgmesterens Mening har taget en Beslutning, der kan betegnes som ulovlig eller skadelig for Byens Udvikling, og endelig har Borgmesteren den særlige Pligt at føre Tilsyn med Kommunens Kasse og Regnskab. Hvis man nu spørger, om de nuværende Borgmestre i det hele have vist sig at være den Plads voksne, som deres Embede har sat dem paa, forekommer det mig, at man maa besvare dette Spørgsmaal med Ja. Jeg ved meget vel, at der har været enkelte Tilfælde, hvor en Borgmester, navnlig i sin Egenkab af Leder af Byraadets Forhandlinger, er kommen i en saadan skæv Stilling til Dele af Byraadet, ja undertiden endog til hele Byraadet, at det faktisk har haft en uheldig Indflydelse paa Forhandlingernes Gang, men fordi man kan paavise enkelte Tilfælde, hvor en Ordning har virket

uheldigt paa Grund af rent personlige Forhold, kan man dog ikke sige, at Systemet nødvendigvis medfører disse Mangler. Sagen er den, at ligegyldigt hvilken Embedsetat man tænker paa, er det menneskelig umuligt altid at undgaa, at der paa en eller anden Plads kan komme en Mand, der ikke er sin Stilling voksen. Det kan være Tilfældet med en Borgmester, som det kan være Tilfældet med en anden Embedsmand. Bliver det konstateret, at en Borgmester ikke er sin Stilling voksen, bør han hurtigst muligt fjernes fra denne Stilling, men deraf kan man ikke slutte, at hele den Form, som gælder for Udnævnelsen til saadanne Stillinger, bør reformeres.

Jeg mener, at det har sin meget store Fordel — jeg tænker her særlig paa de noget større Provinsbyer — særlig nu, da det at være Centrum i en Bys Administration i Virkeligheden er en meget stor og ansvarsfuld Stilling, at den, som er Centrum i denne Administration, staar relativt uafhængig af de i Byraadet optrædende Partier. Det er almindeligt — man kan sige saa tidt man vil, at det burde være anderledes — at Listerne til Byraadene opstilles af Partierne, og der er et bestemt Antal Byraadsmedlemmer, som er valgte af Højre, et af Venstre og et af Socialdemokratiet. Altsaa, vi maa regne med, at Byraadet er valgt af Partierne. Det forekommer mig da, det er heldigt, at der i Byraadet findes et Organ, som ifølge sin Stilling staar uafhængigt af Partierne, og Borgmesteren er som Borgmester uafhængig af et hvilket som helst Parti i Byraadet.

Det forekommer mig endvidere, at det er heldigt, at denne Mand, som det nu igennem mange Aar har været Praxis, er Jurist og i Almindelighed er en i Centraladministrationen uddannet og i administrative Forretninger fuldt ud øvet Mand. Man har gjort gældende, at idet en saadan Mand kommer fra Ministerierne til en By, møder han til at begynde med uden virkeligt Kendskab til kommunale Forhold og ganske særligt uden Kendskab til netop den Bys kommunale Forhold, hvis Byraadsforhandlinger han bliver sat til at lede, og det er naturligvis rigtigt, og det kan selvfølgelig i enkelte Tilfælde